

Van Tim Keller verschenen

In alle redelijkheid – *Christelijk geloof voor welwillende sceptici*

De vrijgevinge God – *Recht naar het hart van het christelijk geloof*

Namaakgoden – *De lege beloften van geld, seks en macht en de enige werkelijke hoop*

Ruim baan voor gerechtigheid – *Rechtvaardig worden door Gods genade*

Kruistocht – *Het leven van koning Jezus*

Bevrijd van je zelf – *De weg naar echte christelijke blijdschap*

Het huwelijk – *Gods wijsheid over gevende liefde*

Goed werk – *Ons dagelijks werk en Gods plan voor de wereld*

Centrum-Kerk – *Het evangelie midden in je stad*

Galaten – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Aan Gods hand door pijn en lijden

Ontmoetingen met Jezus – *Onverwachte antwoorden op grote levensvragen*

Rechters – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Bidden – *Vertrouwelijke omgang met de ontzagwekkende God*

Preken – *Geloof overbrengen in een sceptische tijd*

Romeinen 1-7 – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Psalmendagboek – *Een jaar lang leven met de liederen van Jezus*

Romeinen 8-16 – *Om te lezen, te leren, te leiden*

Geroepen tot barmhartigheid

Bij je volle verstand – *Een uitnodiging aan skeptici*

Kerstboodschap – *Het geheim van de geboorte van Christus*

Tim Keller

KERST-
BOODSCHAP

Het geheim
van de geboorte
van Christus

wb Uitgeverij Van Wijnen - Franeker

© 2016 Timothy Keller

Oorspronkelijke uitgever Viking, An imprint of Penguin Random House LLC, New York, U.S.A.

Oorspronkelijke titel *Hidden Christmas – The Surprising Truth Behind the Birth of Christ*

© 2017 Nederlandse vertaling: Uitgeverij Van Wijnen, Postbus 172, 8800 AD Franeker
www.uitgeverijvanwijnen.nl

Vertaling Heleen Sytsma

Omslagontwerp Garage/BNO

ISBN 978 90 5194 546 1

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Opgedragen aan mijn kleinkinderen – Lucy, Kate, Charlotte,
Miles ‘en misschien meer dat ik niet kan zien’.*

*Dat ze allemaal vreugde mogen gaan beleven
aan het echte kerstverhaal.*

Inhoud

Inleiding	9
1. Een helder licht is opgegaan	13
2. De moeders van Jezus	27
3. De vaders van Jezus	46
4. Waar is de koning?	66
5. Maria's geloof	81
6. Het geloof van de herders	100
7. Doorstoken door een zwaard	115
8. De leer van Kerst	127
Dank	139
Noten	140

Inleiding

Kerst is de enige christelijke feestdag die ook een belangrijke seculiere feestdag is – je kunt gerust stellen: de grootste in onze samenleving.¹ Het gevolg is dat er twee verschillende feesten zijn die elk door miljoenen mensen tegelijkertijd gevierd worden. Dat zorgt aan beide zijden voor een wat ongemakkelijk gevoel. Veel christenen merken tot hun spijt dat steeds meer van de publieke feestelijkheden rondom Kerst bewust elke verwijzing naar de christelijke oorsprong ervan vermijden. De achtergrondmuziek in de winkel is aan het verschuiven van ‘Komt allen tezamen’ naar ‘Jingle Bells’. De feestdag wordt aangeprezen met: tijd voor familie, tijd om te geven, tijd voor wereldvrede. ‘Kerst is een heerlijke, seculiere feestdag,’ schreef een enthousiasteling op de populaire website www.gawker.com.²

Aan de andere kant, mensen die niet religieus zijn vinden tot hun spijt dat de oudere betekenis van Kerst zich steeds weer aan hen opdringt zonder dat ze erom gevraagd hebben, bijvoorbeeld door middel van de muziek van de traditionele kerstliederen. Het kan irritant zijn om de vraag van hun kind te moeten beantwoorden: ‘Wat betekent dat – “dat wij ongerept en rein nieuw geboren zouden zijn”?’

Als christen ben ik blij dat ik de mooie kanten van de kerstdagen delen kan met heel de samenleving. Het seculiere Kerstfeest is een festival van licht, een tijd van samenkomen met de familie, en een periode om genereus uit te delen aan degenen

die het dichtst bij ons staan en aan hen die het het hardst nodig hebben. Van deze gewoontes wordt iedereen beter, en ze sluiten werkelijk naadloos aan bij de christelijke wortels van het feest.

Omdat Kerst in commercieel opzicht onvervangbaar is, zal het als seculier feest wel standhouden. Maar ik ben bang dat de echte wortels ervan voor de meeste mensen steeds meer vervagen. De nadruk op licht in de duisternis ontspruit aan de christelijke overtuiging dat de hoop voor de wereld van buitenaf moet komen. Het geven van cadeaus is een natuurlijke reactie op Jezus' ontzaglijk grote daad van zelfopoffering, toen hij zijn grootheid aflegde en als mens geboren werd. De zorg voor mensen in nood verwijst naar het feit dat de Zoon van God niet in een aristocratische familie geboren werd maar in een arm gezin. De Heer van het universum identificeerde zich met de minsten onder de mensen, met hen die het meest aan de zijlijn stonden.

Dit zijn krachtige thema's, maar elk daarvan is een tweesnijdend zwaard. Jezus komt als het licht omdat wij in spiritueel opzicht te verblind zijn om onze eigen weg te kunnen gaan. Jezus werd sterfelijk en stierf omdat wij in moreel opzicht zo aan de grond zaten dat er geen enkele andere manier was om vrijgesproken te worden. Jezus gaf zichzelf aan ons, en wij moeten onszelf helemaal aan hem geven. We zijn daarom 'niet van [ons]zelf' (1 Korintiërs 6:19). Kerst is, net als God zelf, tegelijkertijd wonderbaarlijker en bedreigender dan we ons kunnen voorstellen.

Elk jaar wordt onze in toenemende mate seculiere westerse samenleving zich minder bewust van haar eigen historische wortels, waarvan er veel tot de basisbeginselen van het christendom behoren. Maar één keer per jaar, met Kerst, zijn deze basale waarheden iets meer toegankelijk voor een enorm publiek. Bij talloze bijeenkomsten, concerten, feesten en andere evenementen kun-

INLEIDING

nen, ook als de meeste deelnemers niet religieus zijn, de essenties van het geloof soms zichtbaar worden. Laten we als voorbeeld eens wat vragen stellen aan het bekende kerstlied 'Hoor, de eng'len zingen d' eer', een lied dat je hoort in tuincentra, in supermarkten en op de hoek van de straat.³ *Wie is Jezus?* Hij is het die 'heerst op 's hemels troon, Here Christus, 's Vaders Zoon', die 'op de tijd die God behaagt wordt geboren uit een maagd'. *Wat kwam hij doen?* 'God verzoent der mensen schuld.' *Hoe heeft hij dat voor elkaar gekregen?* Hij legde 'al [zijn] glorie af, ons tot redding uit het graf'. *Hoe kunnen wij dat leven verkrijgen?* Door een innerlijke, spirituele herschepping die zo radicaal is dat we haar, zoals eerder al gezegd, 'een nieuwe geboorte' kunnen noemen. In een briljant beknopte stijl geeft het kerstlied ons een samenvatting van de hele christelijke leer.

Hoewel er maar weinig van de bekendste kerstliederen en schriftlezingen zo veel zeggen met zo weinig woorden, blijft wel overeind staan dat elk jaar in een bepaalde periode honderden miljoenen mensen over deze kennis zouden beschikken, als ze de moeite zouden nemen om dit soort vragen te stellen. Kerst begrijpen *is* de essentie van het christendom begrijpen, het evangelie.

In dit boek hoop ik ervoor te zorgen dat de waarheden van Kerst naar boven worden gehaald. We kijken naar een paar Bijbelgedeelten die beroemd zijn omdat ze elk jaar met Kerst afgestoft worden, in die periode van het jaar waarin onze seculiere samenleving en de christelijke kerk tot op zekere hoogte aan hetzelfde denken. In de eerste hoofdstukken van het boek leren we door naar het evangelie van Matteüs te kijken over de cadeaus die God ons gaf met Kerst. In de hoofdstukken daarna zoomen we in op het evangelie van Lucas en gaan we na hoe we

KELLER KERSTBOODSCHAP

die cadeaus dankbaar in ontvangst kunnen nemen.

Ik hoop dat na het lezen van dit boek de werkelijke betekenis van Kerst voor de lezer niet langer verborgen zal zijn.

Hoofdstuk 1

Een helder licht is opgegaan

*Het volk dat in duisternis ronddooft
 ziet een schitterend licht.
 Zij die in het donker wonen
 worden door een helder licht beschenen ...
 Iedere laars die dreunend stampte
 en elke mantel waar bloed aan kleeft,
 ze worden verbrand, een prooi van het vuur.
 Een kind is ons geboren,
 een zoon is ons gegeven;
 de heerschappij rust op zijn schouders.
 Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman,
 Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst.
 Groot is zijn heerschappij,
 aan de vrede zal geen einde komen.
 Jesaja 9:1,4-6^a*

Een van de eerste signalen dat het kerstseizoen is aangebroken is dat er lichtjes verschijnen. Lichtjes in bomen, kaarsen voor het raam, overal straalt het. De kerstverlichting van New York brengt zelfs de meest blasé inwoners van de stad in verrukking. Het lijkt wel of alles is ingepakt met miljoenen en miljoenen sterren. Dat is toepasselijk, want 25 december sluit in het gebied rond de

Middellande Zee en in Europa, waar het Kerstfeest zijn vorm kreeg, de donkerste periode van het jaar af. Maar de lichtjes zijn niet alleen versiering; ze zijn symbolisch.

De duisternis van de wereld

Wat je ook wilt gaan doen in een kamer, eerst zul je het licht aan moeten doen, anders kun je wat je er verder nog gaat doen niet zien. Kerst bevat veel spirituele waarheden, maar als we deze eerste waarheid niet doorgronden zal het moeilijk worden om de andere wel te begrijpen. Dat wil zeggen, de waarheid dat de wereld een duistere plek is, en dat we daarin nooit de weg zullen weten als Jezus ons licht niet is. Matteüs haalt Jesaja 9:1 aan als hij ons vertelt: 'Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen' (Matteüs 4:16). Johannes zegt over Jezus: 'Het ware licht, dat ieder mens verlicht en naar de wereld kwam. Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet' (Johannes 1:9-10).

In wat voor opzicht is de wereld 'duister'? In de Bijbel verwijst het woord 'duisternis' zowel naar het kwaad als naar onwetendheid. Het betekent allereerst dat de wereld vol is met kwaad en met onnoemelijk lijden. Kijk eens wat er allemaal aan de hand was ten tijde van Jezus' geboorte – geweld, onrecht, machtsmisbruik, dakloosheid, vluchtelingen die vluchtten voor onderdrukking, gezinnen die uiteengerukt werden en peilloos verdriet. Klinkt net als vandaag de dag.

De andere manier waarop onze wereld 'in het duister' verkeert is dat niemand genoeg weet om een oplossing te vinden voor het